

LICHT DAT IS BLIJVEN BRANDEN

Veel Nederlanders kennen de betekenis van het Paasfeest niet meer. Onderzoek wijst het uit. Wanneer ik hen zou moeten uitleggen wat Pasen is, dan zou ik een gedicht gebruiken. Het is van Felix Timmermans (1886-1947). Ik laat het u eerst lezen. Het gaat over de Emmaüsgangers (Lucas 24).

Emmaüs

'Heer blijf bij ons, de zon gaat onder.'
Wij boden dan het avondbrood
de vreemde man, die langs de baan
met ons was meegegaan.
En wijl Hij, 't zegenend, de ogen sloot,
gebeurde het: Zijn aangezicht
verklaarde in een Hemels licht,
waarin Hij plotseling verdween...
Dit was het wonder.
Wij stonden weer alleen,
doch vouwden blij onz' handen.
Het was alsof Hij door ons heen verdween
en 't licht in ons is blijven branden.
Blijf zo in ons, o Heer, de zon gaat onder!

Het gedicht valt in drie delen uiteen. Het eerste deel (regel 1-4) toont dat de Opgestane aanvankelijk niet herkend werd door de Emmaüsgangers. Zij dachten dat het een vreemdeling was. Dat laat zien dat Pasen niet de platte betekenis heeft van: Jezus kwam weer als tevoren terug; eind goed, al goed. Nee, Hij was het, maar tegelijk ook weer niet. Sinds het kruis is er voorgoed iets veranderd. Dan het tweede deel (regel 5-8). Dat laat zien dat het verschijnen van Jezus tegelijk ook een verdwijnen is. Wij spreken over verschijningen. Maar het zijn tegelijk verdwijningen. Het is alsof de Opgestane vanuit de wereld van God nog even langs komt voor een laatste groet. De Eeuwige doet in hem doet nog één keer krachtig van zich spreken. Pasen betekent: Jezus wordt door God nog één keer voor eens en altijd aan het licht gebracht als zijn meest sprekende evenbeeld. Nog één keer, want – zijn verschijnen is een verdwijnen.

Maar verreweg de mooiste regels kom ik tegen in het derde deel:

Het was alsof Hij door ons heen verdween
en 't licht in ons is blijven branden.

Hier ligt de diepste betekenislaag van het verhaal van Pasen: het moet door ons heengaan. Dan pas is het af. Dan blijft het licht van de Opgestane in ons achter. Ook na zijn verdwijnen.

Wanneer ik zou moeten uitleggen wat Pasen is, dan zou ik volgens dit gedicht dus niet het gedicht, maar mezelf moeten gebruiken! De beste uitleg is het licht dat van de Opgestane in *ons* is blijven branden.